

розслідування приховування злочинів визначаються зв'язками між його учасниками, зацікавленістю у результатах розслідування, наявності правового імунітету, що дає можливість відмовитися від показань, умовами проведення слідчої (розшукової) дії та ситуаціями одночасного допиту.

Одержано 20.04.2016

УДК 347.73(477)

Аліна Миколаївна Чорна,

кандидат юридичних наук, доцент,

*доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності
факультету № 6 (права та масових комунікацій)*

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Перш ніж надати визначення організаційної структури Державної фіскальної служби України, слід звернути увагу на те, що собою, власне кажучи, являє організаційно-управлінська структура. Так, В. В. Величко зазначає, що організаційна структура управління будь-яким суб'єктом господарювання – це форма системи управління, яка визначає склад, взаємодію та підпорядкованість її елементів [1]. О. О. Гетьман та В. М. Шаповал, досліджуючи менеджмент на підприємстві, пишуть, що категорія «структура» відображає будову та внутрішню форму системи. Зв'язок елементів у структурі підпорядкований діалектиці взаємовідношення частини і цілого. Наявність структури – невід'ємний атрибут всіх реально існуючих систем, бо саме структура надає їм цілісності. Структура передбачає відносно стійкі зв'язки, існуючі між елементами організації, і сприяє збереженню стійкого стану системи. Стосовно системи структура є показником її організованості. Організаційна структура представляє собою конструкцію підприємства з формальним чи неформальним вираженням, на основі якої здійснюється управління ним. Вона охоплює канали влади і комунікації між різними адміністративними службами та працівниками, а також потік інформації, яка передається цими каналами [2]. О. Б. Моргулець розуміє

організаційну структуру управління як впорядковану сукупність взаємопов'язаних елементів, що знаходяться між собою у стійких взаємостосунках, які забезпечують їх функціонування і розвиток як єдиного цілого. Автор відмічає, що елементами структури можуть бути як окремі працівники, служби так і окремі ланки апарату управління, а взаємозв'язки між ними підтримуються через горизонтальні і вертикальні зв'язки, які носять лінійний і функціональний характер. В межах структури управління проходить управлінський процес (рух інформації і прийняття управлінських рішень), між учасниками якого розподілені завдання і функції управління, і відповідно – права і відповідальність за їх виконання [3]. З точки зору, яку висловлюють М. П. Мальська, І. Г. Пандяк, Ю. С. Занько організаційно-функціональна структура управління – це впорядкована система управлінських ланок, розташованих у чіткому підпорядкуванні, що забезпечує взаємозв'язок між керуючою та керованою підсистемами, розвиток системи як єдиного цілого. Ланки управління формують структуру з конкретним розташуванням, співвідношенням і взаємозв'язком. Створення організаційної структури управління зумовлене необхідністю розподілу прав і обов'язків між окремими підрозділами організації [4]. Автори відмічають, що організаційна структура управління належить до ключових понять у менеджменті й необхідна для визначення злагодженого взаємозв'язку та взаємодії структурних ланок в управлінському процесі, коригування їхнім функціональним процесом у досягненні цілей. Організаційну структуру готельного підприємства формують, щоби забезпечити його перспективну конкурентоздатність, економічну ефективність, раціональну кооперацію [4]. А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко у своїх працях пишуть, що наявність структури – невід'ємний атрибут усіх реально існуючих систем, у тому числі організаційних, до яких належать органи державної влади і органи місцевого самоврядування. Організаційна структура державного органу (від лат. *structura* – будова, розташування, порядок) – це сукупність структурних елементів (підрозділів, посадових осіб та ін.) та взаємозв'язок між цими структурними елементами. Структура сприяє збереженню стійкого стану системи, тому надає

ім цілісності. Стосовно системи структура є показником її зорганізованості. Відмовляючись від абстрактної категорії «структура» з метою застосування поняття «організаційна структура органу державної влади», слід мати на увазі, що об'єктом структуризації може виступати сама організація (структура організації), окремі її підрозділи, керівний апарат (структура керівництва) і кожен елемент як самої організації, так і її апарату управління, якщо розглядати їх окремо (структура кадрів державної організації, структура технічних засобів, структура методів управління, структура функцій управління і т. ін.) [5, с. 246–247].

Отже, спираючись на вищевикладені наукові підходи до розуміння сутності такого поняття як організаційна (чи організаційно-управлінська) структура, можемо зробити висновок про те, що організаційна структура Державної фіскальної служби України – це сукупність її структурних, розташованих за певними принципами елементів (підрозділів, структурних одиниць), а також їх взаємозв'язків між собою, що обумовлюють місце та роль кожного із цих елементів у ієрархії системи ДФС України. Характер організаційної структури контролюючих органів, як власне кажучи, і будь-яких інших органів влади, відображає будову їх системи (порядок розміщення її елементів) особливості взаємозв'язків цих елементів між собою та їх роль у системі, а також механізм здійснення керівництва останньою.

Список використаних джерел:

1. Величко В. В. Економіка підприємства : конспект лекцій / В. В. Величко. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 114 с.
2. Економіка підприємства : навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – Київ : Центр учб. літ., 2010. – 488 с.
3. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг : навч. посібник / О. Б. Моргулець. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 384 с.
4. Мальська М. П. Організація готельного обслуговування : підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк, Ю. С. Занько. – Київ : Знання, 2011. – 366 с.
5. Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельника. – Київ : Знання-Прес, 2003. – 343 с.

Одержано 21.04.2016